

hrani, kar se pa, kar je vsakemu čebelarju znano, le takrat zgoditi sme, kedar so odvzeti medeni satovi popolnoma brez zalege, zakaj, ako bi si kdo take satove prihranil, kateri so deloma z medom in deloma z zalego napolnjeni, začela bi mu zalega gnjiti, in ako bi čez kaj časa tak sat z gnjilo zalego kakemu panju dal, bi ga ravno s tem okužil, da bi gnjilobe dobil v svoj ulnjak, ki je najhujša čebelna bolezen.

Kdor ima mašino, medmetalnico (Schleudermaschine) imenovano, si lahko tudi s tem pomaga, da z medom napolnjene satove iz panjev jemlje, potem pa tako izpraznjene satove zopet nazaj v panjove obeša. Ako je paša dobra, mu bodo čebele take satove kmalu zopet z novim medom napolnile, katere more potem zopet sprazniti in izpraznjene drugič v panjove položiti.

Iz rečenega je tedaj razvidno, da čebelar, ki dzierzonzirane panjove ima že tudi brez škatelj more izhajati, ker si lahko na mnoge načine pomaga, ako svoje čebele vedno doma ima, in jih vedno sam oskrbuje. Je pa pri nas prav veliko tacič čebelarjev, kateri svojih čebel nimajo vedno doma, ampak jih vsako leto, posebno ob času ajdovega cvetja drugam pošiljajo, in večidel posestnikom ulnjakov, v katere jih postavijo, v varstvo izročé; potem se pa zopet nazaj domu k svojim opravičijo. Vsem takim čebelarjem, če tudi panjove s premikalnim satovjem imajo, vendar tudi škatlje prav v prid služijo, zakaj malokater čebelar ima toliko čebel, da bi se mu splačalo, celi čas ajdovega cvetja pri njih tičati, da bi satove iz nekaterih panjev jemal in jih v druge pokladal, ali pa iz polnih satov méd izmetaval in izpraznjene satove zopet nazaj v panjove obešal itd.

Gospodarji ulnjakov pa dostikrat niso tako izurjeni čebelarji, da bi to prekladanje satov znali s pridom opravljati, večidel bi pa tudi ne marali s to rečjo se vkvarjati, ker imajo navadno že s svojim drugim kmetijstvom dosti opraviti.

Vsak čebelar tedaj, ki se v tacič okoliščinah znajde, dasiravno dzierzonzirane panjove ima, bo modro naredil, da si tudi toliko škatelj napravi, kolikor jih za svoje čebelarstvo potrebuje, da jih bolj močnim panjem naloži, kedar čebele v ajdovo pašo pripelje, in se potem lahko mirno zopet nazaj domu povrne; toda tudi škatlje naj bodo dzierzonzizirane, in sicer ravno tako, kakoršne panjove kdo ima.

Kdor ima tedaj take panjove, da satnike ali romčke v zareze poklada, naj si dá tudi škatlje z zarezcem narediti; kdor pa satnikov ali romčkov v panjih v zareze ne poklada, mu tudi v škatljah ni treba zareze.

Dobro je, da ima čebelar škatlje razne velikosti, postavimo, za 3, 4, 5, 6 ali še več satov, ker nekateri panjovi večje škatlje potrebujejo, nekaterim pa tudi manjše zadostujejo. Vse škatlje, naj so že za več ali manj satov narejene, naj so pa enako dolge, in sicer ravno tako dolge, kakor so panjovi široki, pa tudi visokost škatelj naj je v svetlobi ravno taka, kakoršna je visokost panjev v svetlobi, zakaj le tako je mogoče, da more čebelar satove iz škatelj v panjove, ali iz panjov v škatlje prekladati, kakor mu bolj prav kaže, brez odrezovanja.

Da mora biti tudi v škatljah med posamesnimi letvicami pičlo $\frac{1}{2}$ palca, med stranskimi satniki in stranicami škatlje pa vsaj $\frac{1}{4}$ palca praznega prostora, to že tako vsak čebelar vé, kakor tudi to, da se mora dzierzonzirani škatlji vselej pokrov proč vzeti, kedar se satniki ali romčki v njo pokladajo ali iz nje jemljejo; vendar pa ni treba, da bi bili tudi pri škatljah pokrovi prišravfani; dobro je že, da so le z majhnimi žeblički na stranice pribiti.

Dobro je, da so tudi škatlje tako narejene, da je med satniki in pokrovom četrť palca praznega prostora, da se ne morejo kaki črvi v njih zarediti; zakaj dasiravno ob času ajdovega cvetja, kedar navadno panjem škatlje nakladamo, tistih metuljev več ni, kateri meseca rožnika in malega srpana veliko črve zalege po cvetlicah natrosijo, katero potem čebele s cvetličnim prahom v panjove nosijo, in tedaj po cvetličnem prahu črvoja zalega v škatlje priti ne more, je pa večidel že v praznem satovji, ki ga v škatlje devljemo, več ali manj črve zalege; zraven tega se pa more tudi v škatljo katera tistih sitnih veš, ki jih vsi čebelarji dobro poznajo, splaziti, in kaj črve zalege zatrositi, kakor je tudi v panjove veliko zatrosijo.

Ker tedaj ali po vešah ali pa po praznem satovji tudi v škatlje lahko kaj črvice zalege pride, zato je bolje, da se tudi v škatljah satniki stropa ne tiščé, ampak da je vmes četrť praznega prostora, da tako črvi, ki bi se utegnili v škatlji zarediti, nobenega skrivališča ne najdejo, kjer bi lahko mirno rastli, in če ne družega, vsaj toliko lahko škodovali, da bi kak satnik več ali manj poškodovali, ali pa še celó preglodali, ako bi se med satnike in pokrovček škatlje kateri vgnjezdil, in bi čebele do njega priti ne mogle, da bi ga pregnale in pokončale.

Ali so škatlje na panjove tako naložé, da satovi ležé počez, kakor v panjovih, ali pa po dolgem, na tem ni nič ležeče. (Dal. prih.)

Natoroznanske stvari.

Predznamnja toče.

Zanimivo — ali je res tako ali ne — je to, kar prof. H. Fritz („Gaea“ XI. 4. str. 244) odgovarja na vprašanje: zakaj je toče nekatera leta veliko več kakor druga? Iz skušinj si učeni mož prizadeva dokazati, da takrat, kedar se na solncu opazuje veliko maróg (Sonnenflecken), je tudi po svetu toče veliko, in to se redno primeri vsacih 11 let. Kakih 250, posebno pa zadnjih 70 let se opazuje ta prikazen, da čem več sončnih maróg, katerih bistvo pa še dandanes ni natanko znano, tem več tudi toče, — čem manj maróg, tem manj toče. Prof. Fritz pravi, da največ toče bilo je po svetu leta 1817, 1830, 1838, 1848 in 1860 in ta točna leta se skladajo z onimi leti, ko je solnce imelo obilo marog. — Se ve da taka opazovanja bi dejansko korist zarad zavarovanja pred škodo toče le tedaj imela, ko bi se moglo naprej vedeti, kedaj bode solnce zeló marogasto. Potem — če bi se namreč to do dobrega vtrdilo, da je toča v zvezi s solničnimi marogami — bi se naprej vedelo točno leto, in gospodarji bi raji zavarovali svoja zemljišča pred škodo toče. Konečno prof. Fritz še tudi to trdi, da po takih zimah, v katerih se večkrat prikažejo polnočne zarije (severne luči), toča pogostoma bije. To vse — se ve da — potrebuje pa še velikih študij, predno na take študije oprto prerokovanje vremena nam bi dalo zanesljivo vremensko pratiko.

Ozir po svetu.

Tirolsko in Tirolci.

Morda Slovencem ne bo neljubo, ako jim povem v „Novicah“ nekoliko o Tirolski deželi in njenih ljudeh. Le toliko, pravim, kar sem namreč sam videti in opaziti priložnost imel. Govoril bom pa le o nemških Tirolcih, katerim to imé prav za prav pristuje; kajti laški Tirolci niso nič družega nego Lah i po jeziku,